

Den offentlige beskæftigelse siden 2002

Der bliver færre servicemedarbejdere pr. borger

Den offentlige beskæftigelse er i dag lidt lavere end i 2002. Dermed er den offentlige beskæftigelses andel af den samlede beskæftigelse mindsket. Pr. borger er antallet af offentligt ansatte også det laveste siden slut 80'erne. Siden 2008 er den offentlige beskæftigelse udenfor sundhedssektoren mindsket, mens der er blevet flere ansatte i sundhedsvæsenet. Indregner man de privatansatte, som bidrager til det offentlige forbrug, er der siden 2002 samlet set også blevet færre servicemedarbejdere pr. borger. Tendensen er ekstra tydelig, når man afgrænser befolkningen til kernebrugerne af de offentlige velfærdsydelser.

af analytiker Sofie Holme Andersen, cheføkonom Erik Bjørsted
& Stud. Polit. Andreas Gorud Christiansen

11. oktober 2018

Analysens hovedkonklusioner

- Den offentlige beskæftigelse er i dag 6.000 personer lavere end i 2002. Den store fremgang i den private beskæftigelse betyder dog, at antallet af offentlige beskæftigede ud af den samlede beskæftigelse er på det laveste niveau siden slut 80'erne – med undtagelse af 2008.
- Antallet af offentligt ansatte pr. borger er også på sit laveste niveau siden slut 80'erne.
- Siden 2008 er der blevet færre ansatte i kommunerne, men flere ansatte i staten og regionerne. Siden 2010 er den offentlige beskæftigelse udenfor sundhedssektoren faldet med ca. 39.000 fuldtidsbeskæftigede, mens antallet af fuldtidsbeskæftigede i sundhedsvæsenet er steget med 7.500.
- Indregner man de privatansatte, som bidrager til det offentlige forbrug, ændrer det ikke ved, at der pr. borger, og specielt for kernebrugerne af den offentlige sektor, er blevet færre servicemedarbejdere siden 2002.

Kontakt

Cheføkonom

Erik Bjørsted

Tlf. 33 55 77 12

Mobil 27 68 79 50

eb@ae.dk

Kommunikationschef

Mikkel Harboe

Tlf. 33 55 77 28

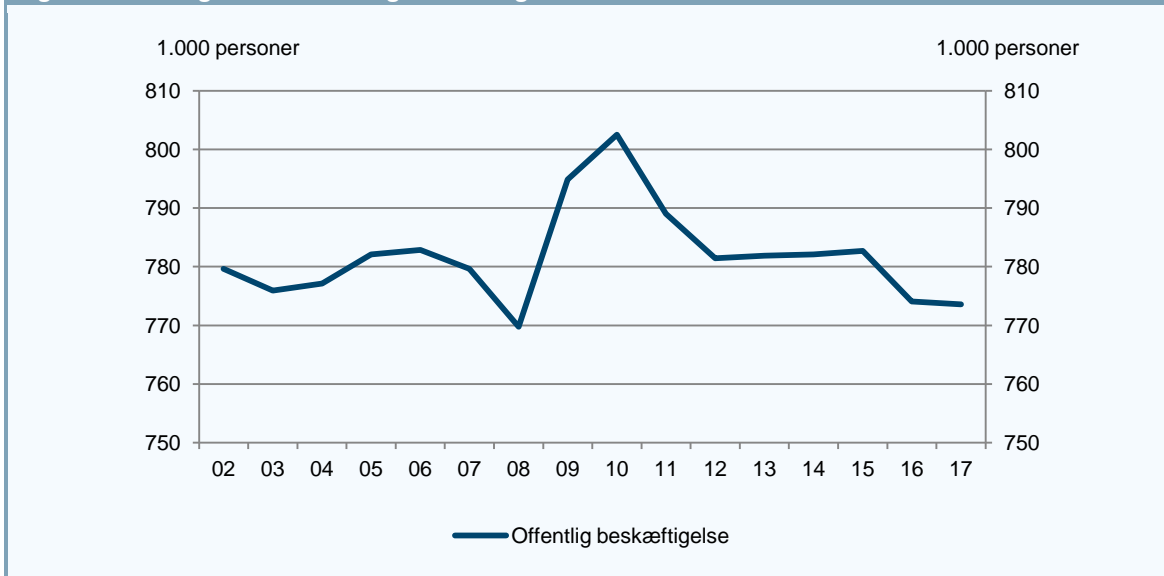
Mobil 28 36 87 50

mh@ae.dk

Færre offentligt ansatte siden 2002

Den offentlige beskæftigelse (ekskl. orlovs personer) er i dag ca. 6.000 personer lavere end i 2002. I den mellemliggende periode har den offentlige beskæftigelse været noget svingende, hvilket fremgår af figur 1. Særligt steg beskæftigelsen kraftigt ved starten af finanskrisen og er efterfølgende faldet tilbage. Siden 2010 er den offentlige beskæftigelse således faldet med knapt 30.000 personer.

Figur 1. Udviklingen i den offentlige beskæftigelse

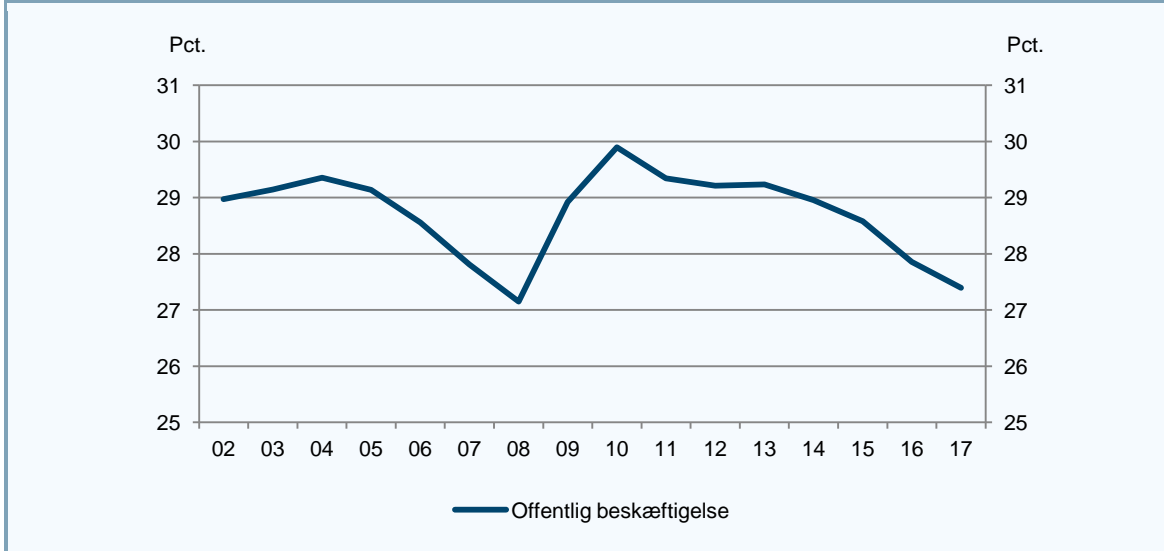

Anm: Beskæftigelsen er opgjort ekskl. orlovs personer.
Kilde: AE pba. Danmarks Statistik, ADAMs databank.

Siden 2002 er den private beskæftigelse dog steget markant, hvilket har medført, at den offentlige beskæftigelses andel af den samlede beskæftigelse er faldet med ca. 2,5 pct. point. Det fremgår af figur 2.

Det betyder samtidig, at den offentlige beskæftigelses andel af den samlede beskæftigelse er på det laveste niveau siden slut 80'erne – med undtagelse af 2008, hvor det private arbejdsmarked var overop-
hedet.

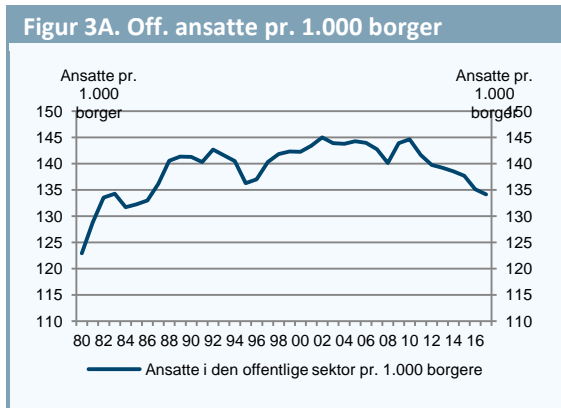
Figur 2. Offentlig beskæftigelses andel af samlet beskæftigelse

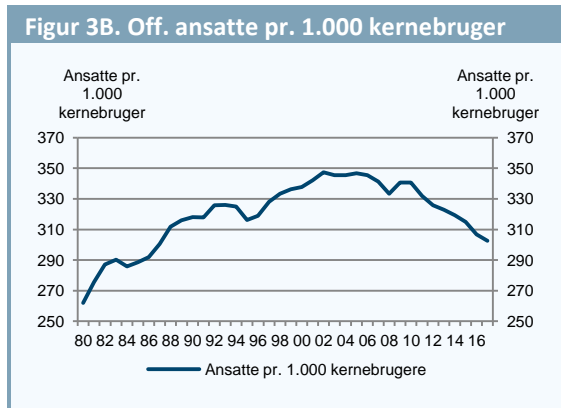
Anm.: Beskæftigelsen er opgjort ekskl. orlovspersoner.
Kilde: AE pba. Danmarks Statistik, ADAMs databank.

Holder man antallet af offentligt ansatte op imod befolkningen, har der heller ikke siden slut 80'erne været så få offentligt ansatte pr. borger, som der er i dag. Det fremgår af figur 3A. ¹

Hvis man afgrænser befolkningen til de aldersgrupper, som trækker mest på den offentlige service (her afgrænset som de 0-25-årige og de 70+ årige), er den nedadgående tendens i antallet af offentligt ansatte pr. bruger siden start-nulterne endnu tydeligere. Det fremgår af figur 3B.

Anm.: Beskæftigelsen er opgjort ekskl. orlovspersoner.
Kilde: AE pba. ADAMs databank og Danmarks Statistik.

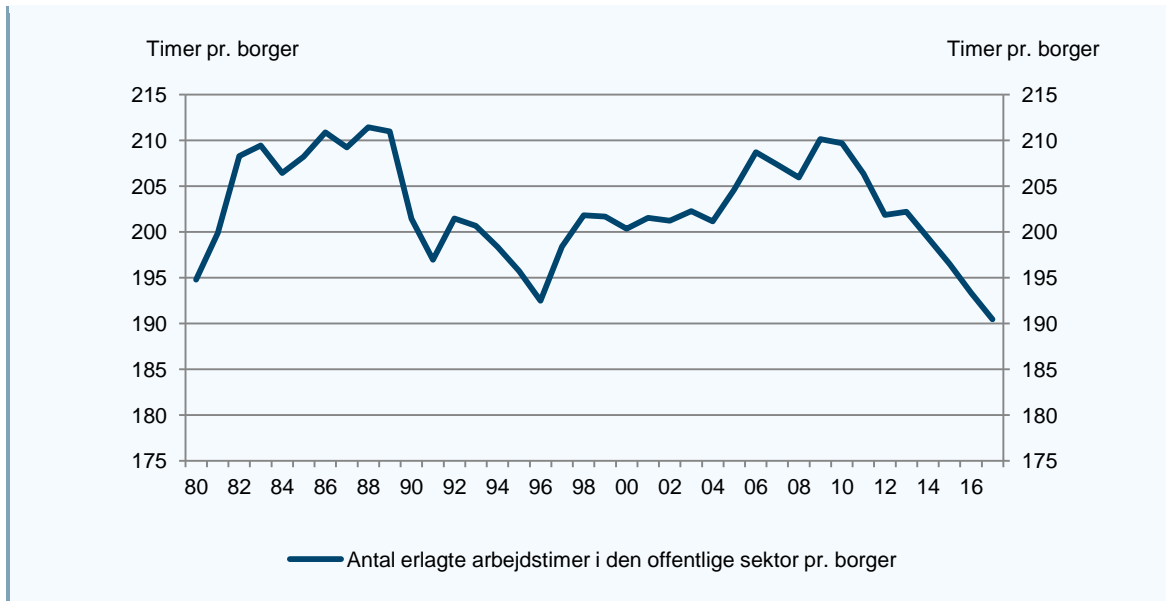

Anm.: Beskæftigelsen er opgjort ekskl. orlovspersoner. Kernebrugere er her afgrænset som de 0-25-årige og de 70+ årige.
Kilde: AE pba. ADAMs databank og Danmarks Statistik.

En forklaring på, at antallet af offentligt ansatte pr. borgere er faldet kan bl.a. være sammensætningen af deltids- og fuldtidsstillinger i den offentlige sektor. Ser man på antallet af erlagte arbejdstimer i den offentlige sektor pr. borger, så er det imidlertid også faldet. Siden 2010 er arbejdstimerne pr. borger faldet med godt 9 pct., og faktisk har der i perioden 1980-2017 ikke været lagt så få arbejdstimer i den offentlige sektor pr. borger, som i 2017. Det fremgår af figur 4, der viser antal erlagte arbejdstimer i den offentlige sektor pr. borger.

Figur 4. Erlagte arbejdstimer pr. borger i den offentlige sektor

¹ Se også: <https://www.ae.dk/analyser/laveste-antal-offentligt-ansatte-pr-borger-siden-1980erne>

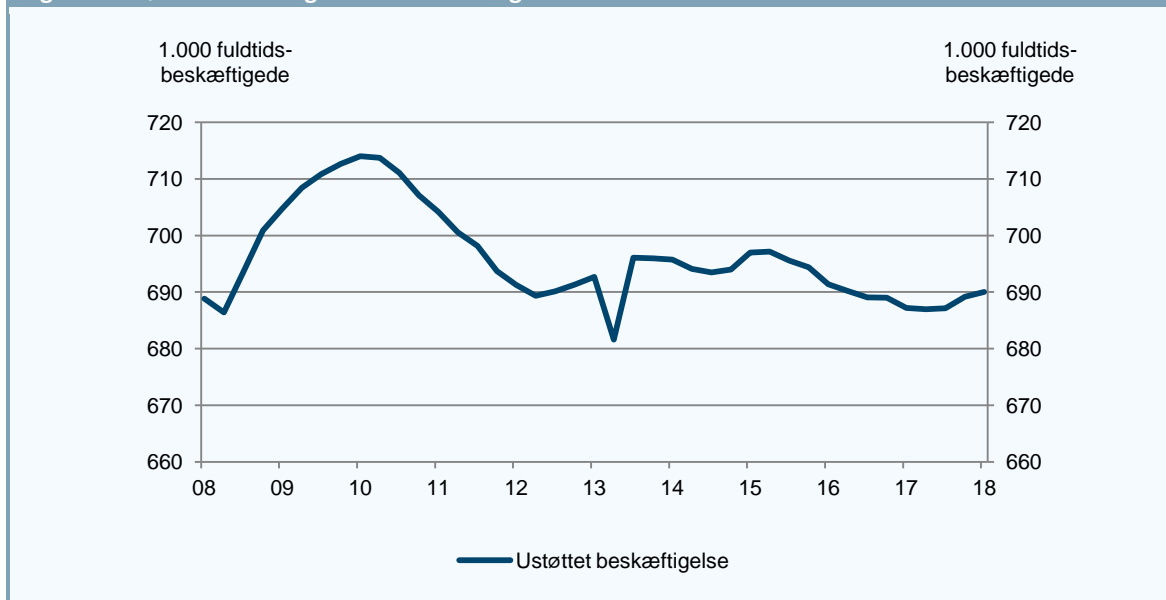

Kilde: AE pba. Danmarks Statistik, ADAMs databank.

Støttet beskæftigelse

I beskæftigelsestallene for den offentlige sektor indgår også støttet beskæftigelse. Det er muligt at rense den offentlige beskæftigelse for støttet beskæftigelse, men kun tilbage til 2008. Dette er gjort i figur 5. Den ustøttede beskæftigelse i den offentlige sektor er omtrent den samme som i 2008. I den mellemliggende periode har den støttede beskæftigelse – dvs. personer i fleks-, skåne- eller løntilskudsjob – været noget højere. Som konsekvens af krisen er antallet af personer i støttet beskæftigelse i den offentlige sektor steget fra 2008 til 2011, men er efterfølgende kommet tilbage til 2008-niveauet.

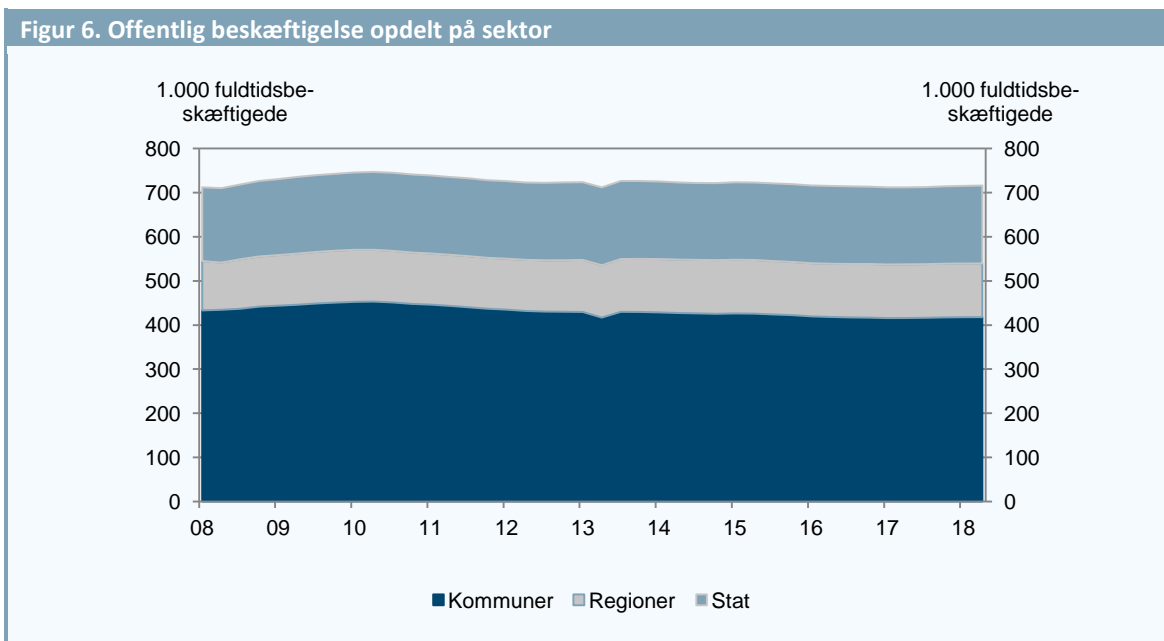
Figur 5. Ustøttet beskæftigelse i den offentlige sektor

Anm.: Beskæftigelsen er opgjort som fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere i den offentlige sektor fratrukket antallet af fuldtidsmodtagere i løntilskud, fleksjob og skånejob i den offentlige sektor. Den offentlige sektor er her afgrænset som stat, kommuner, regioner, sociale kasser og fonde. Der ses på kvartalsdata. Data er sæsonkorrigeret.
Kilde: AE pba. Danmarks Statistik.

Beskæftigelsesfald i kommunerne – stigning i regioner og staten

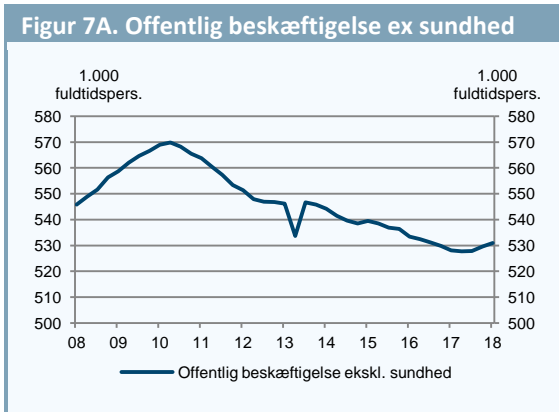
Ser man på den samlede beskæftigelse i den offentlige sektor, er sammensætningen ændret en smule siden 2008. Det fremgår af figur 6. Beskæftigelsen i den kommunale sektor er faldet med ca. 15.000 fuldtidspersoner, mens den er steget med 9-10.000 fuldtidspersoner i både regioner og staten.

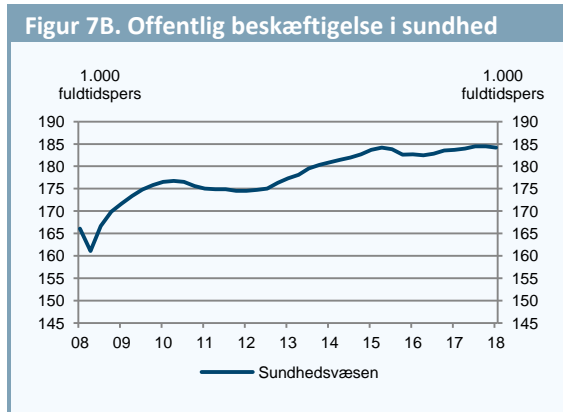
De flere ansatte i den regionale sektor hænger i høj grad sammen med ændringer i de forskellige beskæftigelsesområder inden for det offentlige. Ser man på sundhedsvæsenet – hvoraf langt størstedelen af beskæftigelsen finder sted i regionerne, er der siden 2010 blevet ca. 7.500 flere fuldtidsbeskæftigede, hvilket fremgår af figur 7B.

Modsat er den resterende offentlige beskæftigelse reduceret med ca. 39.000 fuldtidsbeskæftigede, jf. figur 7A. Samlet er fuldtidsbeskæftigelsen i den offentlige sektor siden 2010 altså faldet med godt 30.000 fuldtidsbeskæftigede. Heraf er de ca. 24.000 fjernet indenfor social beskyttelse, der primært be-

står af ansatte i daginstitutioner og ældrepleje, og primært er ansat i kommunerne. Omfanget af udlicitering er steget de senere år, hvilket kan have flyttet beskæftigelse fra den offentlige til den private sektor. Således kan den offentlige beskæftigelse være faldet, selvom der er det samme antal medarbejdere ansat til at varetage opgaverne. Det undersøger vi i næste kapitel.

Anm.: Beskæftigelsen er opgjort i fuldtidsbeskæftigede. Der ses på kvartalsdata og data er korrigeret for sæsonudsving.
Kilde: AE pba. Danmarks Statistik.

Anm.: Beskæftigelsen er opgjort i fuldtidsbeskæftigede. Der ses på kvartalsdata og data er korrigeret for sæsonudsving.
Kilde: AE pba. Danmarks Statistik.

Udlicitering

Offentlige serviceopgaver bliver ikke kun udført af offentligt ansatte. Offentlige serviceopgaver bliver i stigende omfang udliciteret til private erhverv. Omfanget af udlicitering kan i et vist omfang illustreres ved hjælp af input-output beregninger. Ved hjælp af input-output tabeller kan man beregne, hvor mange ansatte i de private erhverv, som bidrager til det offentlige forbrug.

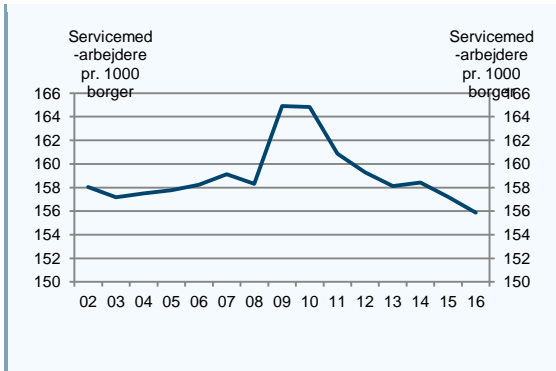
Summen af beskæftigede i det offentlige og i de private erhverv, som bidrager til det offentlige forbrug, er i figur 8A, holdt op imod befolkningen. Som det fremgår, er antallet af servicemedarbejdere (offentlige, som private) pr. borger faldet en smule siden 2002. Specielt er der siden 2010 blevet færre servicemedarbejdere pr. borger.

Ser man på udviklingen i antallet af servicemedarbejdere i det offentlige og i de private erhverv i forhold til kernebrugerne af de offentlige serviceydelser (de 0-25-årige og de 70+ årige), er der en meget klar nedadgående tendens i antallet af servicemedarbejdere pr. bruger af de offentlige serviceydelser. Det fremgår af figur 8B.

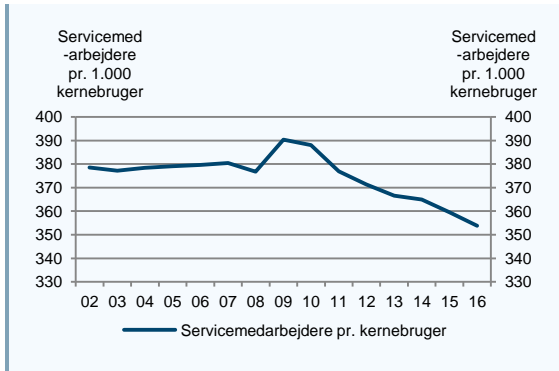
Når man indregner de privatansatte, som bidrager til den offentlige service, ændrer det ikke ved, at der pr. borger, og specielt for kernebrugerne af den offentlige sektor, er blevet færre servicemedarbejdere siden 2002.

Figur 8A. Service pr. 1.000 borger

Figur 8A. Service pr. 1.000 kernebruger

Anm.: Der ses på offentlige og private job skabt af offentligt forbrug. Beskæftigelsen er opgjort ekskl. orlovs personer. Tallene for 2015 og 2016 er foreløbige.
Kilde: AE pba. Danmarks Statistik, IO-tabeller.

Anm.: Der ses på offentlige og private job skabt af offentligt forbrug. Beskæftigelsen er opgjort ekskl. orlovs personer. Tallene for 2015 og 2016 er foreløbige.
Kilde: AE pba. Danmarks Statistik, IO-tabeller.